

ВИХОДИТЬ в ЧЕРНІВЦЯХ
що середи, п'ятниці і неділі,
з тижневим додатком
„РУСКА РАДА“.

Редакція, адміністр. і експедиція
при улиці Петровича ч. 2.

Рукописи звертає ся лише на поперед-
не застереження. — Реклямації неоче-
чатані вільні від оплати поштової.

БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“

разом з „Рускою Радою“:

на цілий рік 20 К. — с.
„ пів року 10 „ —
„ чверть року 5 „ —
„ місяць 1 „ 70 „

Поодинокое число „Буковини“ 16 сотиків.

Передплата і належитість за інсерати
платні в Чернівцях.

Із кінцем шкільного року.

(Конець).

(X) Говорячи про середнє шкіль-
ництво на Буковині, яке-б давало
нашій молодіжці право до висшої
просвіти, яке-б остаточно виробило
для нашого народу ряди свідомої
інтелігенції, ми спинили ся на черн.
ц. к. П. гімн. Робимо се тому, бо се
єдина повна середня школа на цілу
Буковину, що уходить за руску, а
добули її Русини аж після 120
літньої приналежності до Австрії
та після 20 літніх заходів... Спов-
нене руских бажань йде все незви-
чайно черепашим кроком; видно в
міродатних кругах все ще числять
ся із безмежною терпеливістю,
яка була похожа на мало що не
безсилність Русинів, які мають в
безконеchnість вдовольтись доброю
волею і обіцянками, тоді, як жите
кипить, тоді як народови треба кон-
че не слів, а діл, які-б дали ему
в руки оруже до конкурентної
борби із иньшими народами, які
мають все знаходять ся в далеко
ліпших обставинах. Тож серед та-
ких обставин мусимо із всею рішучі-
стю застерегти ся із давним
трактованєм, під загрозою цілковитого
застоя на культурнім шляху,
тим більше, що і те, чого ми ді-
бемо ся, дуже часто не відповідає
вимогам і потребам руского наро-
ду. Така черновецька „руська“ гім-
назія, се прямо карикатура справ-
ді рускої гімназії. (Кіцманської гім-
назії не беремо в рахунок, бо она

існує тільки рік. Все-ж таки треба
признати, що успіхи, які вона ви-
казує до тепер, є прямо діамет-
рально противні до тих, які запи-
сали ся в дотеперішній хроніці чер-
новецької ц. к. П. гімназії; можемо
тільки побажати, щоб вона сим
шляхом ішла непохитно далше).
Кому се здає ся пересадженим, най-
з ласки своєї тільки познакоми-
ть ся із дотеперішньою історією ц. к.
П. гімназії, починаючи від Фавст-
манівської ери аж досі.

Замість руских клас одержали
Русини завдяки „стараням“ гр.
Гоєса класи німецькі, в яких учили
тільки два предмети по руски. І за
сим першим кроком, так ворожим
для Русинів, мстилися на нашій
молодіжці всі хиби тої гімназії, як
крайно невідповідаюча цілі органі-
зація цілого заведення, зовсім непе-
дагогічне введення т. зв. утравіс-
тичної викладової мови, претерова-
не рускої мови навіть там, де вона
мала своє правне примінене, прямо
ворожий Русинам дух не-русских і
т. зв. руских професорів — все те
рік річно поглотувало безліч рус-
кої молодіжці шкільної, яка висла-
лана по найбільшій часті із му-
жичкиних хат нечуванним накладом ма-
терияльним селян і загалу тратила
рік за роком, або відпадала із гім-
назії, розриваючись по світі хиба
зовсім некорисною для суспільности
громадою не пів, а ледви чверть-ін-
телігентів.

Із таких чверть-інтелігентів на-
шій суспільности, яка не має роз-

виненої ні торгівлі ні промислу,
щоб могли утікачів із шкіл серед-
них як небудь заняти, одна тільки
школа. А лихий вплив дотеперіш-
ної системи ц. к. П. гімназії не
міг не відбитися уявно і на тих
нечисленних одиницях, що зуміли
зв. Eselsbrücke в виді іспиту
з ласки своєї тільки познакоми-
ть ся із дотеперішньою історією ц. к.
П. гімназії, починаючи від Фавст-
манівської ери аж досі.

І проти сеї системи, яка дуже
часто викривлює душі молодечі й
пронизує всю систему в ц. к. гім-
назії, мусимо піднести слово енер-
гичного протесту!

Руский загал тим більше не
може глядіти мовчки, як ворожа
Русинам система при помочи утраві-
зму не то десяткує, але майже
через половину нівечить рік річно
руску молодіж. Нам було-б найпри-
ємнійше, коли-б наші важкі за-
киди показали ся безосновними,

тимчасом вони мають свою глибоку
основу в висліді і класифікації за
рік шк. 1904/5 яку унаочнює отся
табличка:

Розом	І. к.	ІІ. к.	ІІІ. к.	ІV. к.	V. к.	VI. к.	VII. к.	VIII. к.	Класа
328	60	41	40	53	49	27	27	8	Число учени- ків на почат- ку р. шк.
43	12	4	5	7	3	5	1	6	Виступили або не були кваліфіко- вані ізза недури
31	5	5	5	5	4	4	2	1	Відзначаючи
159	28	24	22	26	23	8	8	7	I. класа
12	6	2	4	7	7	7	7	3	II. класа
12	3	3	3	2	3	3	3	3	Трійки
45	6	4	3	6	9	8	4	4	Поправки
42	45%	29.3%	35%	41.5%	44.9%	49%	56.5%	49%	% тих, що не осіяли цілі науки

От і бачимо страшну мову чи-
сел, що відносять ся до масакри,
чи там класифікації, молодіжці по
русских відділах ц. к. П. гімназії,
згл. Русинів із VII. і VIII. класи.

Переглядаючи 9-ту рубрику, ба-
чимо там дані прямо неімовірні.
В ній вчислили ми всіх, що прихо-
дять в рубриці 6, 7, 8 і 3. Всі
вони і ті, що підставляли II згл.

*) Числа із VII. і VIII. кл. озна-
чають тільки Русинів.

НА ГАЧОК!

Комедия в I. дії.
Переклад з німецького.

(Дальше.)

ГАЛЯ. Маємо ще досить часу.
ЯРОСЛАВ. Так, але задля якої при-
чини відмовити?
ГАЛЯ. Причина найде ся...
ЯРОСЛАВ. Треба вже раз закінчити
се відлюдне жите!
ГАЛЯ. Жите? Відлюдне?
ЯРОСЛАВ. Так.
ГАЛЯ. А... безперечно... чужі люди
найбільше тебе займають...
ЯРОСЛАВ. (здивований). Що тобі
такого?
ГАЛЯ. Я не думала... що в так
короткім часі буду мати вже нагоду пі-
знати твоє уособлене.
ЯРОСЛАВ. Алеж Галю...
ГАЛЯ. Виджу досконало, що я тебе
нуджу... що я не вистарчаю для тебе.
О мій Боже, яка я нещаслива! (плаче).
ЯРОСЛАВ. Пробіг! Галю! Що тобі?
Зрозуміти тебе не могу...
ГАЛЯ. Так але я тебе тепер розу-
мію. Ти оженив ся зі мною лишень тому,
щоби ходити зі мною на вечерки... щоби
віддавати візити... бавити ся...
ЯРОСЛАВ. Вір мені не дбаю про
товариства... вечерки... візити...
ГАЛЯ. А... так...
ЯРОСЛАВ. Так є. Позістану ціле
жизне лишень з тобою... сам на сам...
ГАЛЯ. Як то?
ЯРОСЛАВ. Зараз тобі докажу. Ось
напишу відмовну відповідь...
ГАЛЯ. Ти се робиш?
ЯРОСЛАВ. Так, душечко моя. Але
прошу тебе, усміхнися... хоч дрібненьку.

То дівчацтво плакати над такою дріб-
ничкою...

ГАЛЯ (отираючи слози). То з твоєї
причини.

ЯРОСЛАВ. Зараз лише направлю
(сідая при бюрку і пише).

ГАЛЯ (дивлячись на Ярослава на
боці). Чи він лишень не жартує?

ЯРОСЛАВ. Отсе є відповідь: (читає)
„Любий Друже! Даруй що не вдоволю
твого бажання, але я вже запрошений.“

ГАЛЯ. Запрошений? Ким?

ЯРОСЛАВ. Невже ти не запросила
мене перед хвилиною?

ГАЛЯ. Правда. Я така ще дитинна.
Прости мені, мій найдорожший.

ЯРОСЛАВ. З цілого серця прощаю
тобі, моя кіточко (обіймаючи обійми).

Сцена 4.

ЯРОСЛАВ, ГАЛЯ і ІВАН.

ІВАН (входить швидко головними
дверми і, видивившись на обійми, говорить):
Сусе Небесний!

ЯРОСЛАВ. Що знов?

ІВАН. Нуби... Ага! Ласкавий пан
веліди пригладати. Вже час іти на зе-
лізницю...

ЯРОСЛАВ. А до чорта, правда.
Павло телеграфував мені, що нині при-
їжджає (бере капелюх, рукавички і па-
лицю).

ГАЛЯ. Незабаром вернеш. Не правда?

ЯРОСЛАВ. Так. Маю лиш погово-
рити пару слів (убираючи рукавички).
Івасю! сей лист занесеш на пошту (роз-
маває тихо з Івасем).

ГАЛЯ (на боці). Богу дякувати. Я
так перестрашила ся.

ЯРОСЛАВ. До побачення Галю. За
пів години верну (відходить головними
дверми).

ГАЛЯ. Івасю! що тобі пан казав?

ІВАН. Ніби...

ГАЛЯ. Таж розмаляв тихо з тобою.

ІВАН. Так собі... от...

ГАЛЯ. Що ж такого?

ІВАН. Коли... прошу пані, я не
могу сказати.

ГАЛЯ. Я тобі приказую!!

ІВАН (сміючись). Отже знають
пані... але коли я, встидаю ся... гі...гі...гі...
пан приказали мені остро, щоби я за-
всїгда наперед запукав до дверей, як
маю увійти до покою. Сусе Чудесний!
Гі...гі... (засмає собі лице руками і від-
ходить).

ГАЛЯ (застиджена). А так... (іде до
зеркала). Ярослав, справедливо говорить,
що я дитинна. Плакати задля такої дріб-
ниці. Мій добрий Ярослав згодив ся на
все... Тепер доперва пізнаю, як дуже
він мене любить (чути пукає до дверей).
Най собі пукає (відвертає ся в сторону
до дверей головним).

Сцена 5.

ГАЛЯ і МІСЯ.

МІСЯ (входячи головними дверми на
боці). Особливіше прийняте (дивить ся з
подивом на Галю).

ГАЛЯ (не відвертаючи ся). Що ж там
такого?

МІСЯ. В особливий спосіб витаєш
свою приятельку!!

ГАЛЯ (відвертаючись швидко з зачу-
дованєм). Міся!

МІСЯ. Так, моя Галочко, Міся (ви-
тають ся).

ГАЛЯ. Моя дорога, як же я ся тішу...
Яка несподіванка!

МІСЯ. Дивив ся на мене так, як
бись вмерлу душу побачила.

ГАЛЯ. Алеж ні... лишень... Що тебе
тутки спроваджує?

МІСЯ. Утікаю перед нагінкою.

ГАЛЯ. Чую?

МІСЯ. Муштини.

ГАЛЯ. А-а-а!

МІСЯ. За котрого конче хочуть мене
віддати.

ГАЛЯ. Жартуєш... Сідай... так, а
тепер скажи мені... прошу тебе...

МІСЯ (відкладаючи капелюх). Знаєш
добре, що від часу як повдовіла, меш-
каю на селі у своїх свояків. Отже кілька
тижнів сею мою родину зрадила заговор...

ГАЛЯ. Против тебе?

МІСЯ. Так єсть. Моя родина хотіла
виручити судьбу в її присудах. Коротко
кажучи, хотіла мене видати по раз дру-
гий за муж. Подумай моя дорога, мене
замуж видати як якого (підростка), яку
молоденьку дівчину.

ГАЛЯ. Алеж за кого?

МІСЯ. Не знаю. Одного дня дові-
дала ся я, що сею незнакомого нарочно
запрошеного до нас, щоби бачив ся зі
мною. Як я лишень довідалась, що бу-
дучий мій пан і володільгель прийде до
нас з візитою, то залакувала свою ва-
лізку і куфрі і сказала, що для порато-
вання здоровля мушу виїхати в гори... до
Дорни.

ГАЛЯ. І відїхала ти?

МІСЯ. Так є (сміючись). Як би ти
була виділа їх зачудоване!

ГАЛЯ (сміючись). Бідний!

МІСЯ. А! годі! Жалую его сердечно,
але помочи ему не могу... А тепер жарт
на бік. Скажи мені, як тобі поводить
ся... Таж ти є тепер замужна...

ГАЛЯ. Від трьох місяців.

МІСЯ. Чись щаслива?

ГАЛЯ (з запалом). О моя дорога, я
найщасливіша женьщина на світі.

МІСЯ. А твій муж?

ГАЛЯ (з запалом). Мій муж то

III кл. і ті, які мають поправки і ті, що в році повиступали (і то по найбільшій часті із страху перед двійкою), всі вони, кажемо, не осягнули цілі науки і ніхто із них не може на основі дотеперішної науки побраної в ц. к. II. гімназії перейти до висшої класи. Отже на загальне число (328) рускої молодіжи осягнуло цілі науки в II. гімназії тільки 190, а 138. себто кругло кажучи 42.5% тої цілі не осягнуло! Такими успіхами може повеличати ся справді тільки ц. к. II. гімназія. А не мож сказати, щоб так випала класифікація виїмково лиш сего року. О ні! У нас безпощадне „паленє“ учеників увійшло в методу. Не всякого-ж від плуга треба пускати в „пани“! Ось нагадаємо вислід класифікації за

Рік шкільний 1903/04.

Класа	Число записаних учеників	Число відійів	Виступали в шк. році	Перепали при класифікації	% тих, що не осягнули цілі науки
I.	127	2	27	37	50%
II.	62	1	5	14	30 1/2%
III.	58	1	5	22	46 1/2%
IV.	34	1	1	13	41%
V.	24	1	—	12	50%
VI.	31	1	—	13	42%

% всіх учеників, що не осягнули цілі науки 43.3%.

А тут подаємо класифікаційну таблицку за рік шк. 1902/3.

найлагіднійший, найліпший чоловік під сонцем.

МІСЯ. Прощу!

ГАЛЯ. Вір мені, то найліпший, найбільше люблений, найбільше вирозумілий.

МІСЯ. Перестань Галю! Дістаю завороту голови від сих досконалостей. Зачинаю побоювати ся..

ГАЛЯ. Якто, мое щастє тебе трівають?

МІСЯ. Твоє щастє? Ні. Але ті суперлятиви: найліпший, найлагіднійший, найдорожчий..

ГАЛЯ. Вір мені, говорю правду.

МІСЯ. Видиш, моя дорога, такі поняття о досконалості мушин, то так, як вершки гір; виходимо на них з цілим запалом душі, вдираємо ся, вкінці будучи у цілі, оглядаєм ся навкруги, чудесні види представляють ся очам нашим.. але на жаль та роскш вскорі переминає, бо..

ГАЛЯ. Бо?..

МІСЯ. Мусимо опустити сі місця, щоб вернути на рівнину.

ГАЛЯ. Мусимо?

МІСЯ. Так, моя Галюню. Бувають різні дороги, котрими вертаємо. Представ собі, що стоїш над безоднею, грозить тобі небезпекою; нараз являє ся правдива твоя приятелька, котра тебе вдержує і спроваджує серед веселої розмови на безпечну рівнину життя.

ГАЛЯ. Тривожись мене. Не понимаю..

МІСЯ. Отже видиш; так, як вершки гір, є небезпечні і задержуючи ся на них довго, можемо дістати завороту голови, так і надто великі уяви о досконалості мушин є для нас женщины погубні. Перестань дивитись через рожеві окуляри на світ, а будеш щасливіше і спокійніше жила з своїм мужем.

ГАЛЯ. Вір мені, Місю! Мій муж то найліпший, найидеальнійший..

МІСЯ (перериваючи). За позволенем. Твій муж належить до бридкого пола, значить є мушиною, отже разом є чоловіком. Чоловік, се слабе ствo. Мала покус, а муж твій.. пронав.

ГАЛЯ. Мій муж? О ні.

Класа	Число записаних учеників	Число відійів	Виступали в шк. році	Перепали при класифікації	% тих, що не осягнули цілі науки
I.	100	2	26	24	50%
II.	67	1	1	18	28%
III.	45	1	2	14	35 1/2%
IV.	31	1	2	10	40%
V.	26	1	—	10	38%
VI.	28	1	3	11	50%

% всіх учеників, що не осягнули цілі науки 40.2%.

Статистичними даними оперує ся одначе всіяко; буває так, що тих, хто виступив, промовчує ся, або так, що не бере ся в число не осягнувших цілі науки тих, хто має поправку. Одначе й після тих виказів, які роблять самі дирекції гімназійних заведень, виходить, що прм. сегорічна класифікація в ц. к. II. гімназії випала найгірше із усіх черновецьких шкіл середних, бо тут перепало 33.3% Русинів, а в цілім заведею 27%. Тимчасом в ц. к. I. гімн. число перепавших вносить тільки 15%, а в висшій школі реальній 14.3%, а в гімназії радівській доходить воно до 20%. Про иньші австрійські гімназії, де нема утравкізму, де професори не вважають обовязковим для себе „паленє“ учеників задля чийхсь гарних очей, або для усунення переповнення, але про справжнє научуване молодіжи не треба й говорити. Там про такі класифікації як в ц. к. II. гімн. в Чернівцях ніхто й не чує. Навіть по

галицьких гімназіях, на які дехто із буков. педагогів дивить ся з гори тому тільки, що вони не німецькі, вносить середна міра репробованих лише 17.3%. У нашій „рускій“ така класифікація прямо неможлива, хоч повинна-б бути звичайною, як лише всі ті, кому наша суспільність повіряє свою молодіж, будуть справді совісними вихователями, а не бездушними урядовцями. Так поганий вислід класифікації говорить не лиш те, що молодіж не вчить ся, але також і те, що єї не вчать належно, хоч не будемо тут ширше розводити ся ізза чого не вчуть єї належно, згадаємо лиш про переповненє клас, перетяженє професорів годинами і т. д.

Певно, що руский нарід не на те висилає свою молодіж до школи, щоб коштом єї переконував ся сввіт про нездалість утравкізму. Та коли ворожі Русинам людці і чинники думають, що щорічними масакрами нашої молодіжи, відчужать наш загаль від школи, то глибоко помиляють ся. Наш загаль мусить мати отворені очі на лихо, яке дє ся в т. зв. руских гімназіях, мусить стреміти до його усунення, а рівночасно заливати ме середні школи як найбільшим числом молодіжи, щоб підготувати конче потрібну і свою власну інтелігенцію, свідому народних і суспільних обовязків.

Політичний перегляд.

Угорщина перед революцією. З одної сторони факт, що цїсар позістаючи під впливом віденьських дорадників, які легковажать собі нинішнє положенє на Угорщині, і сам досить оптимістично задивлює ся на послїдні події на Угорщині і на заострене відносин єї до Австрії — а з другої сторони консеквентне поступованє коалїції після раз повзятої програми і то поступованє оперте на волі цілого народу, витворили на Угорщині положенє, яке дозволило коалїції на своїм засіданю сконстатувати, що народ угорський стоїть на порозі революції. Ми вже писали в нашій часописи про ухвалу сойму визнаючи комітати і громади краю, щоб они ставили правительство Феєрварого, якого опозиція — отже більшість народу — не узнає, пасивний опір. Комітати і громади виводять ся ухвалу і не тільки, що самі не збирають податків та не доставляють рекрута, але навіть не хотять посередничати в збираню податків і рекрута від тих, які добровільно самі зголошують ся до війська і добровільно самі приносять податки. В виду сего Феєрвари вислав до комітатів і громад обіжників, яким перестерігає їх перед наслідками пасивного опору і заповідає, що правительство знесе їх ухвали в тій справі. Сю однак пересторогу приняла опозиція як провокація. Опозиція не признає засадничо правительство Феєрварого і постунає консеквентно після того свого погляду і, зібравши ся оноді на засіданю, висказала ся, що народ стоїть на порозі революції, та що в виду того, що легального правительства тепер нема в краю, є конечностию установленє правительства народного, якеб збирало податки, платило пенсії урядникам і заспокоювало фінансові зобовязаня Угорщини зглядом заграниці. В правді ухвалу в сій справі відложено на кілька днів пізнійше, однак вже само поставленє kwestії на порядок денний свідчить про те, як далеко зайшли справи на Угорщині. Факт, що корона цілого безбепеченства не доцїнює і єго собі легковажать, та те, що льотична конечність і консеквенція Угрів примушує заповіджену погрозу сповнити, щобі край ратувати від анархії — кажуть нам нині думати, що таки справді Угорщина сто-

ить на порозі революції, та що ціла Австрія находить ся в передодні важних для неї і далекосяглих подій.

Англія — прибіжищем переслідуваних за політичні і віроісповідні переконаня. При дискусії над білем про чужинців внесло англійське правительство в палаті громад внесене, щоб недостача грошей не становила причини до видаленя кого небудь, як він хоче іммігрувати до Англії, щоб утечи перед переслідуванем або й карою викликаними політичними або віроісповідними мотивами. Всі бесідники заявили ся однодушно за сям внесеном і єго ухвалено, отже Англія і на дальше остане прибіжищем для всіх, хто втікає із свого краю перед „рідною“ поліцією й тюмною. Отсе має головну вагу супроти політичних втікачів із Росії, які ізза свого убожества мусїлиб при неістнованю єї ухвали знова попадати в руки самодержавних „усмирительів“.

Що робить з краю єго політична незалежність.

В сїм році святає Бельгія 75-літній ювілей своєї політичної незалежности. За тих 75 літ, край, перед тим бідний — зацвив і дійшов до великого багатства. Щоб видно було докладно користи самоуправління народу, порівнаємо Бельгію з Росією. Отже коли вивіз і довіз Росії вносив в році 1903 4.186 мільонів франків, то вивіз і довіз в тім самім році в Бельгії вносив 4.674 мільонів франків, отже о 488 мільонів франків більше. А треба знати, що величина цілої Бельгії не перевищає половини простору одної губернії петербурскої, та що Бельгія числить 7 мільонів мешканців проти 135 мільонів мешканців Росії. Отже так маленький народець і так нечисленний виробляє, перетворює і консумує більше багатств чим нарід 20 разів від него численнійший. Коли тепер застановити ся кілько обороту грошового припадає на одну голову в Бельгії, а в Росії, то покаже ся, що оборот той вносить в Бельгії на одну голову 680 франків, підчас коли в Росії лише 28 франків. Загал багатства в Бельгії обчислюють статисти на 100 мільярдів франків. Такого багатства не находимо в жаднім краю світа відносно до кількості мешканців і простору краю. В загалі Бельгійці визначають ся незвичайною ошадностию. Там кожда трета голова в краю, отже майже кожда родина, має гроші зложєні на книжку щадничу — явище, якого в жаднім иньшійм краю нема. Фабрики Бельгії дають роботу 1,200.000 робітників, а сила парова машин доходить до 1,000.000 конний, а річну продукцію Бельгії цїнять на 5.000.000.000 франків. Додати-б до сего материяльного багатства ще і багатства моральні, високу освіту і особливо розширену освіту нищу, народну, додати-б се, що в Бельгії майже нема анальфбетів, що там що року десятки тисяч чужинців приїздить учити ся на висших заведєнях сего розумного народу, додати сильну організацію робітничу, взірцеві корпорації і доми людові, так що Бельгію зовуть „взірцевим соціальним варстатом“, а побачимо які користі дає народови єго незалежність, можливість розвинути всі в собі дрімучі сили.

Революція в Росії.

На Кавказі все стануло в огні — се послїднє вість з Кавказу, яку пет. аг.

МІСЯ. О, так.

ГАЛЯ. Ти ошибаєш ся.

МІСЯ. Що кажу правду, могу на се дати докази. Удармо в Ахіллеву пату кожного мушину, то є користаймо з єго легководности..

ГАЛЯ. Мій муж не є легководний.

МІСЯ. Побачимо. Чи маєш прилади до писаня? (состерігає). А отже маємо. (Наближає ся до бюрка).

ГАЛЯ. Що задумєш зробити?

МІСЯ. Закину гачок на сю найдоскональшу, найлагідайшу, найліпшу рибу.

ГАЛЯ. Ти? ха... ха... Даремний труд.

МІСЯ (ушисе). Легководність то дуже небезпечний хробачок на мушину.

ГАЛЯ. Мій муж! О ні, ніколи!

МІСЯ (читаючи). Дорогий Пане! Простіть мені за сьміливість, але любов не лякає ся слів. Бажаю пізнати Вас доконче.. Маю много.. много сказати; тому прошу, бажаю, будьте так добрі та прийдіть нині до ботанічного городу о 12. годині в полудни. Ожидая з нетерпеливостію над озерцем. Знак пізнаня: біла рожа. М..“ Так. (Печатає лист). Побачиш, як будемо сьміяти ся.

ГАЛЯ. Безперечно, але з тебе.

МІСЯ. Передовсім муж твій, котрого ще не знаю, не повинен мене тутка побачити. (Бере кашлем).

ГАЛЯ. Через мій салюн можеж ніким не замечена вивинути ся до городу. Жди, покажу тобі мої покої, щоб бачила, як доброго мужа маю. (Зі сьміхом). І ти думаєш, що явить ся на таке запрошенє? Він? О, ні. Ніколи.

МІСЯ. Ну, побачимо. (Відходять на ліво).

Сцена 6.

ІВАН (входить головними дверми). Нема нікого! Слава Богу! (Виймає з кишені шпур і забираєсь до мірежя шпиринки покою). Мушу побачити чи сей інструмент пролізе через наші двері. А бодай тебе.. Знов когось чорт несе.

(Дальше буде).

телеграфічна рознесла по світі, а в правдивість тої вісти мусимо повірити, коли її приносять агенція офіційна. Пригляньмося троха ближше причинам, а радше історії руху революційного на Кавказі. Політика гнету і рабунку яку на Кавказі заініціювали Сіягін і Плеве довела свободних мешканців гір Кавказу до розпуки. Губернатор Галіцин робив все, щоб їм відібрати рештки свободи, якою тішилися вони за Александра II. і за губернаторства добродушного старика вел. кн. Михайла Миколаєвича. Тоді то в Грузії, Мінгрелії і інших околицях Кавказу потворилися союзи самоохорони. А коли в кінці Плеве важився сгинути по майно церковне Вірмен і віддати его в руки чиновників російських, тоді серед Вірмен закипіло, вони хотіли силою не допустити до загарбання майна церковного. Та опір їх здавлено силою і пригашено в крові, а над містами завішено воєнний стан. За сим слідували атентати на Галіцина, убійство в ясний день Андреева і численні заворушення. В кінці прийшла викликана рос. правительством різні Вірмен Татарами в Баку і Ерівані і довершила діла. Губернатор Баку Накашідзе вилетів від бомби в білий день в воздух, багато урядників убито, а полоним революцій зохопив навіть спокійне мужицтво, яке в губерніях Еріванській, Кутаїській, а особливо в Грузії зорганізувавши ся в збройні відділи, прогнало російське військо і почало діло революції. Тоді то дочерва побачено в Петербурзі, що нагайкою спокоем не заведеш, та вислано кн. Воронцова-Дашкова, щоб уступствами залагодив недоволене. Але ані прокламація Дашкова, що заведе ліберальні форми, ані навіть заступлене в Грузії російських чиновників місцевими не успокоїло мешканців. В Батумі спалено будинки правительственні, в Владикавказі спалено село російські і прогнано колоністів, а в Тифлісі від 30. червня кипить революція. Безпосереднім однак товчком до вибуху загальної революції на Кавказі було се, що стало ся 14. червня в Тифлісі. Там зібралось духовенство грузинське, щоби залагодити кілька справ церковних. На зібраних однак випало козацтво, яке 2 убило, одного десь запропастило, а майже всіх страшно поранило і побило. На відомість про се ціла людність Кавказу хватилась за зброю і „на Кавказі все стало ся вогнем“.

В повіті балцким подільської губернії в селах Троянка і Забуско тривають від довшого часу мужицькі страйки. Мужики домагаються віддана їм в наєм землі по 5 рублів за десятину, а за роботу підвищення платні о 25—100 копійок денно. Такі страйки появилися в багатьох інших селах. В виду сего дідачі по селах виділили по 100 до 150 десятин зі свого поля на винаєм для мужиків, та сим мужики ще не вдоволили ся. Вибухли також заворушення в Липовенках, Чужевичах і інших. В повіті елисаветгородській, розрухи мужиків подучені з паленням панських дворів. З Шендерівки мужики прогнали дідача, який утік до Одеси.

Збори руского учительства черновецького повіту.

Збори, які відбулось руске учительство черновецького повіту дня 14. с. м. се знов одна із ясних картин в історії нашого учительства. Рішення і постанови сих зборів свідчать про політичну свідомість нашого учительства, яка помімо всяких ворожих інтриг зуміє із всего учительства викресити іскру солідарності, яка каже кождому, що найвищим приказом для кождого може бути тільки добро народне, із яким туго звязана й доля руского учительства. Вислідом того високого почуття було осуджене діяльності орудія грошопупів, яке тільки мутить воду — безсоромними неправдами, неперебираючи зовсім в тім, кого ними обкидає, щоби тільки відограти ролу Grathziehera деякого із руских учителів на шкоду руского народу. Карність і солідарність руского учительства чернов. повіта між собою і рускими провідниками увінчала ся й свідомою побідою при виборах до ради шк. повітової, дарма, що дехто із противних кандидатів, яких висунули вороги, був лично симпатичним, та в справах загальних малі симпатії

сходять зовсім із плану. — По сих кількох замітках подаємо закомуніковані нам рішення зборів:

Збори руского учительства черновецького повіта з дня 14. липня 1905 ухвалили слідуєчі резолюції:

1. Позаяк Кісанович заявив що „F. L. Z.“ є его приватне підприємство, то не має жадного права в справах руского учительства говорити і тому переходить ся над его особою і над „F. L. Z.“ до дневного порядку.

2. Руске учительство черновецького повіту виражає всім руским послам своє необмежене довіре за їх в кождім згляді безкорисну і мозольну працю над піднесенем буквинського народу взагалі, а з особі на над піднесенем руского шкільництва. Заразом виражає свій глибокий жал з нагоди памфлетних, ворожих і ніяк неоправданих нападів довершених на вельми заслужену особу ви. п. віце-маршалка д-ра Стефана Смал-Стоцького.

3. Збори висказують тим послам, що виступили з „Вільнодумного Союзу“, свою погорду.

4. Збори приймають справоздане заступників руского учительства ексекутивного комітету пп. Пігуляка і Карбулицкого до відомости, і заявляють, що виводи Кісановича в „F. L. Z.“ против їх поведення не годяться з правдою.

5. Ексекутивний комітет руского учительства на Буковині в справах національних, економічних і культурних має поступати самостійно, а лиш в справах станових поступати спільно з заступниками учительства інших народностей.

6. Руске учительство черновецького повіту вибирає до „Заступництва“ своїми відпоручниками товаришів: пп. Юрія Мартиновича, Омеляна Іваніцького і Северина Івановича.

7. Збори ухвалили одностайно підписати цілими силами кандидатуру п. посла Артура Малика до ради державної.

Росія й Японія.

Попрацавши ся на довшій аудієнції у царя, Вітте, яко повновласник царя до закінчення мира, виїхав via Берлін, Париж, Шербург, звідки 26. с. м. відїде до Нью-Йорку. Перед своїм відїздом з Петербурга прийняв Вітте представителів агенції „Associated Presse“ і в розмові сказав ему ось що: Думка, що мое іменоване повновласником до закінчення мира має означати, що цар за всяку ціну бажає мира, є неправдива. Цар заіменував мене повновласником, щоб мати певність, чи є можливою річю мир закінчити. Моя особиста думка має тут підрядне значіння, бо я дістав докладні вказівки від царя. Послідна депізія прислугує цареві. Цар хоче мира, боїть ся однак, що умовини японські будуть такі, що ми не будемо в силі мира закінчити. Признаю ся явно, що належу до партії мира, та що перед вибухом війни я дораджував удержати мир і для того я певний, що як я доведу, що умовини Японії є не можливі до прийняття, то нарід російський з пеності згодиться на мою думку. Росія не є знищена. Росія, то як би велика родина, яка в нутрі між собою посварить ся, але ті свари сейчас зникнуть, коли нарід пізнасть, що цілости краю грозить в будучности небезпеченство. Переживаємо внутрішній перелом, який однак в короткім часі проміне, а Росія знов стане одною з перших держав в європейській „концерті“. А тимчасом в опії обох противників, як і в опії Європи починає переважати тепер думка, що мирові переговори скінчать ся на нічмі, та що війна буде дальше тривати. Говорять, що японські повновласники одержали інструкції, що взагалі переговори до нічого не довели і розбили ся. Що до умовин мира, то о скілько доси відомо, Японія жадає відступлення для себе: 1. Сахаліну, 2. Ліяотуну з Порт Артуром, 3. адміністрації залізниць Харбін—Порт Артур, 4. протекторату над Кореєю, 5. жадає відступлення Манджурії для Хін, 6. жадає відшкодована воєнного в висоті 3,000,000,000 франків.

А тепер перейдім до подій на самім полі борби. Почнім з Манджурії. Отож обі армії ворожі стадали там проти

себе фронтом довгим на 200 кілометрів в дуже незначнім віддалені від себе, бо оба крила ворожі ділять простір всего 40 кілоом., а центри віддалені від себе всего на 20 кілоом. В послідних часах позиції японські посунуто дещо на північ і розложено так, що армія японська займає тепер лінію Чантуфу—Нанченца. Коло Нанченца знаходиться залізничний оброч фортив, які острілюють дорогу заняті хребет гірський, який домінує над рівниною Нанченца, а 12 верств на полудне від Нанченца знаходиться балбон японський, який видно з російських постерунків сторожевих. Від битви під Мукденом мав Лєневич одержати 100,000 єввіжого війська з Європи. Після льондонських часописів виходить, що Японії вже цілком оточили і відтяли Владивосток, висадивши на північ від тої кріпости без перешкоди значні відділи війська. Також в Корей почали ся вже операції воєнні. Іменно адмірал Камімура телеграфує, що флотилія контрторпедовців острілювала оноді з поводженням російські позиції на півн. східн. побережжю Корей. Російська флотилія старала ся відповідати, але мусіла ся в недовзі пофінити. На Сахаліні ждуть леда хвилі капітуляції російського війська, яке є цілком оточене і має лише два виходи, або піддати ся, або згинуть з голоду в пропастях та вертепах Сахаліну. Тимчасом Японії звезли вже матеріял і робітників задля побудовання пильної залізнички на Сахаліні. Для зужиткованя природних багатств Сахаліну завязало ся вже тепер тов. японсько-американське, від якого Японія має через много літ побирати аннуїтети, що буде становити частку винагородження воєнного. Міністер Хілкоу виїхав до Гамбурга замовляти нові кораблі воєнні для Росії. Проти адмірала Енкіста виточено слідство за те, що він мав без приказу підчас битви під Цушімою утечи з поля борби. Капітан Клядо має бути іменований адютантом теперішнього мін. моринарки Бірілева.

Телеграми „Буковини“

із дня 20. липня 1905.

Гельсінґфорс. Вчора по полудни кинув незвісний чоловік предмет похожий на бомбу в помічника генерал-губернатора, тайного совітника Дайтріха. Дайтріх потерпів рани на плечах, раменах і ногах. Нападаючий втік.

Москва. Правительство дозволило радити конгресови представителів земств, який мав тут відбутися дня 18. і 19., а який відтак заказано.

Петербург. Із України доносять, що в кількох містах повстали бунти по гарнізонах.

Карльсбад. Президент міністрів бар. Гавч прибув тут на двотижнєве ліччє.

НОВИНКИ.

Чернівці, 20. липня 1905.

Президент краю др. Бляйлебен вертає з кінцем місяця з уралоу до Черновця.

Делегатами до ради шк. пов. в Кіцмани із рамени учительства, вибрано п. надуч. П. Данчуда і В. Чеховського.

Виратоване від смерті. 17. с. м. запримітив слуга залізничний Н. Готліб, що на шинах, якими за хвилю мав перетіти потяг поспішний, хтось лежав. Він ледви вєспів лежачого стягнути з шин, як перелетів потяг. Тим, що лежав на шинах, був паляч фабрики кафлів, який хотів в той спосіб розлучити ся з життям, яке ему напирило ся. — 18. знов с. м. Р. Шлемко виратував від певної майже смерті молодого чоловіка, який понав в вир підчас купели в Пруті.

Замикане склепів о 9. годині. Передвчєра перетягли улицями Чернівців значні відділи помічників торговельних, контролюючи, чи всюди були склепи о 9. год. замкнені. Заколючення спокою і кровавих сцен, як колись ту, одначе не було.

Напад у Фолькстартені в цілі рабунку лучив ся оноді вчєром. Много разів караний вже Табашник з Кіцмани, напав на судового помічника канцелярийного Шпербера в бічній улиці Фолькстартену і зловив его за горло. Та нападений вєспів вирвати ся і утічи. Табашника арештовано.

Нещастє. 15. с. м. відламок дому убив в нашім місті Н. Платона.

Острі вистріли. В суботу зголосив ся один робітник з цегольні „Мальбанія“ у поліції і заявив, що другий робітник М. Поклітар стрілив до него три рази з револьвера остриями набоями. Арештований Поклітар з початку відкирав ся закиненого ему вчинку, але коли єввідки доказали ему вину, замкнено его в вєзніци.

Оповідки і т. п.:

Нові „Січи“. Отворене „Січи“ в Бразі відбуде ся в неділю, дня 23. липня. — В той сам день відбуде ся отворене „Січи“ в Карапчеві н. Ч. (На Валах.)

Із товариства рускої православної шляхти на Буковині. На виділовім засіданю дня 15. с. м. ухвалено: 1. Вписати конкурє на 10 платних, а 5 безплатних місць в дівочій бурсі до 20. серпня. 2. Розписати конкурє на управительку, яка би мусіла бути укінченою педагогісткою. 3. Винаймати відповідніше помешканє для бурси. 4. Не приймати дівчат з елементарних клас. 5. Скликати надзвичайні загальні збори підчас ферій в Кіцмани. — Всякі письма до товариства просимо посилати на руки секретаря товариства (Чернівці, улица Йосефа ч. 2.); хто бажає особистих інформацій, нехай удасть ся до голови товариства (улица св. Тройци ч. 14 б). Членські вкладки і жертви на товариство просимо посилати на руки п. Івана Воробкевича, управителя рентового уряду при дирекції дібр гр. прав. релігійного фонду (Паньська улица). — В дівочій бурсі товариства, яка була приміщена у домі о. Караджа (Новий світ ч. 56) отримувало товариство сего року 23 дівчат. Успіхи в науці були знамениті, бо не перепала жадна, тільки одна має з одного предмету здавати поправку по феріях. — За виділ: *Николай Влад. Голова, Пант. Клим, секретар, Іван Воробкевич, касієр.*

Із штуки і літератури.

Ruthenische Revue. Nr. 13. (I. Juliheft) містить: Der ultranationalistische Standpunkt der russischen Oppositionsparteien (Kiew). Von J. L. N.: Die ukrainische Radikale Partei in Russland; Briefe aus und über Russland. Von Romanov: Die Ukraine und die russische Gesellschaft. Von W. Kuschner (Wien): Die Poesie des Landlebens in der ukrainischen Literatur. Von S. Russowa (Petersburg): Wohin sich wenden? Eine Erzählung von T. Sinkiwskyj.

Швайцарська спілка. Написав Михайло Драгоманов. (Видання української радикальної партії. Ч. 5.) Львів, 1905. 3 друкарні наук. тов. імени Шевченка. Ст. 40 — 16-ки.

Червона квітка. Збірка віршів. (Видання української радикальної партії. Ч. 7.) Львів, 1905. 3 друкарні наукового тов. ім. Шевченка. Ст. 31 + 1 — 16-ки. В збірці поміщено 25 гарних віршів, із яких добра половина являє ся вельми влучними сатирами на теперішні обставини в Росії. Твори, з яких зложила ся „Червона квітка“ вийшли із під пера поетів захованих під псевдонімами: Білоконий М., В-ий П., Іваненко, Мальований В., Сивенький В., Яворенко Л. і пок. Павло Грабовський.

Боротьба англійських колоній американських за волю. Написала М. Загірна. Коштом і заходом товариства „Просвіта“. (Видавництво товариства чч. 299—300, книжочка 4—5 за р. 1906). У Львові, 1905. 3 друкарні наук. тов. ім. Шевченка у Львові. Ст. 120 — 8-ки. Ціна 70 сот. Сю корисну для народу популярну розвідку, нагородило тов. „Просвіта“ премією із фонду Ст. Дубровського.

ПРОСИМО ВІДНОВИТИ ПЕРЕДПЛАТУ

РАХУНОК

Товариства вз. кредиту „Дністер“ у Львові.
З днем 31 червня 1905 (сотики пропущено.)

I. Вкладки щадничі:

вложено	Кор.	477.990—
винято	„	282.632—
стан з кінцем червня	„	1.979.031—

II. Позички на скрипта і векселі:

уділено 591 нових позичок в сумі	„	591.731—
сплачено 269 цільовито і рати	„	268.246—
стан з кінцем лютого у 3261 довжників	„	1.939.887—

III. Удїли членські виплачені від 3662 членів

IV. Фонд резервовий і фонди на страти

V. Цінні папери і вкладки в других Тов.

VI. Готівка на рах. біжучім і в касі

Вкладки приймаємо на 4%; позички уділяємо на 6%. При сплаті на 30 разів річних виносить рата амортизаційна 5-18 від 100 кор.

25.000 Корон

виплатить фірма Georg Schicht, Aussig
кождому, хто докаже що є мило „Шіхт“
складає ся із шкідливих частин.

МИЛО ШІХТА

(мило з оленем або ключем)
є найліпше, найвидатнішє як такожє найдешевше.

Вільне від всяких шкід-
ливих складових частин.

При закупні прошу уважати, аби кождий кавалок
мила був заосмотренний в напись „ШІХТ“ і в оден із зна-
ків охоронних „ОЛЕНЬ“ або „КЛЮЧ“.

68 (1—25)

КАНЦЕЛЯРИЯ

друкарні товариства „Рускої Ради“
отворена

в неділю і свята від 1/2 11 до 1/2 1 год. попол.

Композиції Ярославенка

на фортеціан

64 (4—6) „Любощі“ вальс по К. 1-50

I. Народний Марш „К. 1—

продають ся в книгарні Г. Пардіного в ЧЕРНІВЦЯХ

в Галичині по всіх книгарнях.

Головний склад „Українська накладка“ у Львові

ул. Вроновска ч. 8. Чекkonto 869-909.

Мужеске, дамске і діточе Етаблісема

ТАЙТЛЕР і ШТЕРНБЕРГ

Чернівці, Ринок 5. (готель „під чорним Орлом“)

23 (10—24)

поручаю на весну і літо

Новости дамскої конфекції і мужескої гардероби

найновішого рода

Специальности в уборах діточих.

Все після найновішого крою і наймоднішої англійської і французкої моди.

Дешеві сталі ціни — явні на кождій штуці.

Що року горять хлопські мільони неасекуровані!

Товариство взаїмних обезпечень

„ДНІСТЕР“

... у Львові, Ринок число 10, ...

одинокє руске товариство асекураційне

обезпечає будинки движижмости, збіже і пашу на слу-
чай пожеж. По пожарі виплачує „Дністер“ зараз від-
шкодованя; оцінку шкід переводить разом з місцевими
членами; через 11 літ виплатив „Дністер“ відшко-
довань в сумі 5 мільонів 340 тисяч Корон.

Фонди „Дністра“ вносять (з кінцем р. 1904)
суму 1,183.874 Кор. і уміщені суть в цінних цаперах.

В „Дністрі“ єсть обезпечених більше як 300.000
будинків. На покритє хат черепом дістають
члени „Дністер“ позичку в Товаристві кредитовім
„Дністер“.

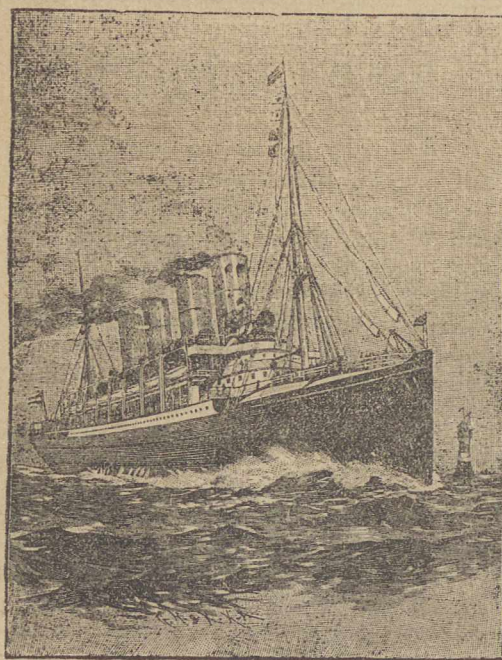
Поліси „Дністера“ приймають ся при всїляких по-
зичках в Банку краєвім, касах ощадности і касах сирот-
ницьких.

Чистий зиск по скінченім році звертає ся членам
в літах 1901—1904 звернув „Дністер“ членам
284.857 Кор.; (за літа 1900 до 1902 по 8% за 1903 р.
5% премії).

Агенції „Дністра“ находять ся у всїх містах і біль-
ших селах і треба подавати обезпечене
через агентів; господарі письменні повинні ста-
рати ся о агенції „Дністра“ в таких сторонах, де
інші агенти „Дністра“ не робять. Агенти „Дністра“
заробили вже провізії 662.807 Корон.

На житє обезпечайте ся тільки через „Дні-
стер“ в Товаристві Крак: свою провізцію від сях обезпе-
чень дає „Дністер на рускі добродійні ціли.

„Дністер“ припоручили Превсьв. Епископські Ординарії.

До
Америци
і Канади

перевозить найдешевше і вигідно

Лінія Кунарда

заступництво для Галичини

Йосиф Айле

у Львові, ул. Браєрівска 6.

63 (5—20)

Друкарня „Рускої Ради“ в Чернівцях

має на складі

Книги і друки для Кас райфайзенських.

Склад товарів Б. Бальтінестра молодшого

Чернівці, улица Головна-Енценберга ч. 3.

Поручаю найбільший вибір літних артикулів після нановішої моди.

Парасолі від сонця, чисті шовкові з наймоднішими ручками. Чорні Eu tout cas (гаран-
ція через один рік, у всїх модних красках. Цигарниці і прочі подібні артикули після по-
слїдної моди. Парасольки дитинячі, парасолі від дощу, для панів, пань і дітий, ріжного рода

Товари обувні з американської фабрики Hathaway Soule & Harrington в Бостоні. Са-
мостійла продаж обуви в Boxealt і Chevreaux, черевки систему д-ра Лямана і сандалики
Кнайпа, півчеревки домові і ріжні найліпшої якості для панів і дам як також черевки
до вирав гімнастичних.

Артикули шпортові. Виобивачі до гри Lawn-Tennis, бальони, болі, шапки, і т. п.
до того прибори.

Рукавички Glacé, Chaig, шовкові, півшовкові, а жон всїлякого рода. Паньчохи, дамскі
сїтки, паньчохи для дітий найліпший виріб сїткови кафтанчики, зарукавочки у всїх мод-
них красках

Склад гоудиярської фабрики обуви А. Л. Поррер.

Капелюхи найліпші Panama, Abanilla фльорентинські, з рижової соломки, най-
ліпших заграничних фабрика- тів для панів, пань і дітий.

Дамскі шпортові шапочки англійські в ріжних красках, найліпших фабрикатів

Капелюхи фільцові легкі літні після моди, в ріжнородних красках

Шапочки для панів дітий з ріжного штофу і ріжної сорти звичайні і до подорожи.

Біле з правдивого англійського зефіру, в десень білі пікові, гладь, фальшовані під гаран-
тією. Ковнярики і маншети, білі і в красках.

Краватки тукраєві і англійські, кождого місяця нові.

Артикули до подорожи. Найбільший вибір валізок, куфрів, пуделок, ташок, клунків
і ремінців до пакованя, касет, цигарових мішочків, недзарків, пледів, мішків на біле дам-
ських мошонок на дорожності і т. д.

Видає товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

З друкарні товариства „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Івана Захарко.

За редакцію відповідає: Іван Захарко.